

BLAUWDRUK

'67

'71

VAN DE

**VOLKSPARTIJ VOOR
VRIJHEID EN
DEMOCRATIE**

Uittreksel uit het Verkiezingsprogramma van
de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie

MANIFEST

Voor de tweede maal in tien jaar heeft een regering, met de P.v.d.A. en zonder de V.V.D., de Nederlandse economie ontwricht.

Ook u constateerde de onrustbarende prijsstijgingen.

Ook u maakt zich ongerust over steeds meer bedrijfs-sluitingen en toenemende werkloosheid.

De socialisten zeggen te zorgen voor het jaar 2000, maar hun politiek heeft de zorgen van vandaag veroorzaakt en maakt de uitvoering van noodzakelijke toekomstplannen onmogelijk.

Het kabinet-Cals—Vondeling heeft dit aangetoond. Door de onmatige uitgavenpolitiek van dat kabinet is Nederland in grote moeilijkheden geraakt. Vervroegde verkiezingen werden nodig.

Door het uitbrengen van uw stem kunt u een **beslis-sende** keuze doen:

Wilt u, zonder de V.V.D., terug naar de periode-Cals—Vondeling, met wéér hogere overheidsuitgaven, hogere prijzen, hogere belastingen?

Of wilt u een liberale politiek?

Liberaal politiek betekent: de vele maatregelen, die nodig zijn voor de toekomst van ons land, moeten zodanig worden genomen, dat heden en toekomst aan hun trekken komen.

De persoonlijke vrijheid van de mens en de welvaart komen in gevaar, wanneer overdreven nadruk wordt gelegd op de gemeenschapsvoorzieningen en daarbij niet de mens maar de gemeenschap centraal wordt gesteld.

Liberaal politiek betekent: nadruk leggen op de mens en **ieders** mogelijkheden om tot ontplooiing te komen.

Ongelijkheid voor de wet is met deze opvatting in strijd. Systemen die ongelijkheid scheppen naar verschil in ras, geloofsovertuiging of levensopvatting en huidskleur zijn daarom onaanvaardbaar.

Voor volledige ontplooiing is vrijheid nodig.

Vrijheid van geloof en levensbeschouwing, vrijheid van meningsuiting.

En vrijheid van handelen. Deze vrijheid bestaat niet zonder verantwoordelijkheid voor eigen doen en laten ten aanzien van de medemens.

Zonder sociale gerechtigheid is vrijheid onbestaanbaar: misbruik van economische macht van de één leidt tot onvrijheid van anderen.

De overheid heeft tot taak de voorwaarden te scheppen en te handhaven waardoor deze vrijheid voor **allen** gewaarborgd blijft.

Een zo groot mogelijke zelfstandigheid van de burger is daarbij het doel.

Als u de V.V.D. steunt, zal zij met meer kracht in de komende vier jaren de nadruk kunnen leggen op de volgende zes urgentiepunten.

urgentiepunten

- 1** **Krachtige bestrijding van de geldontwaarding (prijsstijging), die**
 - de werkgelegenheid in gevaar brengt;
 - onrechtvaardige uitholling van pensioenen en andere vaste inkomens veroorzaakt.
- 2** **Voorkoming van verdere verzwaring van de belastingdruk voor allen, door matiging van de overheidsuitgaven; verbetering van het belastingklimaat voor de zelfstandigen.**
- 3** **Meer en vooral betere woningen die voldoen aan de eisen van de toekomst door betere kansen voor de particuliere bouw, mede door opheffing van de oneerlijke bevoordeling van de woningwetbouw ten koste van de particuliere bouw.**
- 4** **Verhoging van de rechtsbescherming van de burger en waarborging van zijn persoonlijke vrijheid en veiligheid (ombudsman, duidelijk beleid inzake gezagsuitoefening en handhaving van de openbare orde, verbod van afluisterapparaten). Versterking van de rechtspositie van de werknemer, o.a. ingeval van liquidatie van de onderneming.**
- 5** **Een vooruitziend en evenwichtig beleid ten aanzien van de ruimtelijke ordening (industrialisatie, water- en luchtverontreiniging, geluidshinder, verkeer, recreatiegebieden).**
- 6** **Krachtige ondersteuning van het Amerikaanse streven om in Vietnam door onderhandelingen te komen tot een vreedzame regeling, die de rechten en vrijheden van het gehele Vietnamese volk ten volle waarborgt.**

duidelijkheid

De bestaande politieke partijen vormen geen zuivere weerspiegeling van de standpunten, die ons volk in politiek opzicht verdeeld houden.

Partijvorming op grondslag van het geloof geeft de kiezers in deze tijd niet de mogelijkheid een duidelijke politieke keuze te doen.

Overtuigend is gebleken, dat het geloof geen richtinggevende factor is in de Nederlandse politiek van vandaag en morgen.

Het beleid van de kabinetten-De Quay en Marijnen, waarin confessionele ministers zaten, was heel anders dan dat van het kabinet-Cals, waarin ook confessionele ministers zaten. Zelfs waren dit vaak dezelfde personen!

Het is onjuist, wanneer bijvoorbeeld de K.V.P. het verschil in beleid slechts „nuance“-verschillen noemt. Het gaat om wezenlijke verschillen in uitgangspunten en doelstellingen.

Het kabinet-Cals heeft de plannen van de P.v.d.A. willen uitvoeren. Het gevolg is zowel het terugdringen van de persoonlijke vrijheid en verantwoordelijkheid, als het ontwrichten van onze financiële en economische toestand geweest. Het inzicht, dat dit het geval was, heeft geleid tot de crisis van 1966. Het onverantwoorde beleid van het kabinet Cals heeft van ons land een inflatiehaard gemaakt. De economische groei komt in gevaar. Werkloosheid dreigt.

niet met de PvdA

De huidige plannen van de P.v.d.A. met haar verouderde dogmatisch-socialistische opvattingen betekenen een gevaar voor de economie van ons land. De V.V.D. zal daarom de komende periode — evenals in 1959 en in 1963 — niet deelnemen aan een kabinet waarin ook socialistische ministers zitting zouden hebben.

democratische controle

In ons staatsbestel zijn veranderingen nodig, die een betere controle op het doen en laten van het steeds ingewikkelder overheidsapparaat mogelijk maken en tevens de burger, die zich soms machteloos voelt, tegenover de overheid een betere bescherming kunnen bieden.

Ombudsman.

De instelling van een onafhankelijke instantie, zoals de ombudsman, is noodzakelijk. Deze moet zowel op verzoek als uit eigen initiatief onderzoekingen en uitspraken kunnen doen in zaken, waarin de burger niet de gewone of administratieve rechter te hulp kan roepen.

Openheid.

Zo groot mogelijke openbaarheid op alle gebieden van openbaar bestuur is nodig:

— er zal meer gebruik moeten worden gemaakt van de door het nieuwe Reglement van Orde van de Tweede Kamer geboden mogelijkheid in het openbaar personen te horen;

— meer stukken en adviezen kunnen worden gepubliceerd of ter openbare kennisneming worden gedeponeerd; met de publikatie moet minder dan tot dusver gewacht worden tot het moment waarop de besluitvorming geëindigd is; alle stukken en bescheiden moeten door een ieder geraadpleegd kunnen worden, tenzij vitale landsbelangen met geheimhouding zijn gemoeid;

— verantwoordingsplicht van Gedeputeerde Staten tegenover Provinciale Staten op alle onderdelen van bestuursbeleid is noodzakelijk. (N.B. Een desbetreffend voorstel van de toenmalige V.V.D.-minister van Binnenlandse Zaken, Toxopeus, is in 1961 door aanneming van een amendement door de Tweede Kamer verworpen.) Bij instelling van deze verantwoordingsplicht moet onverenigbaarheid van de functies van burgemeester en wethouder met die van het lidmaatschap van Provinciale Staten worden overwogen;

— naast de wettelijke verantwoordingsplicht van burgemeester en wethouders aan de gemeenteraad voor het bestuur van de huishouding der gemeente is verantwoordingsplicht van de burgemeester tegenover de gemeenteraad over politiezaken noodzakelijk.

Onverenigbaarheid van functies:

— het lidmaatschap van de Sociaal-Economische Raad moet onverenigbaar worden verklaard met dat van de Staten-Generaal;

— studie omtrent onverenigbaarverklaring van andere functies met het lidmaatschap van de Staten-Generaal zal moeten plaatsvinden. Richtsnoer dient daarbij te zijn de wenselijkheid van onverenigbaarheid van officiële raadgevende en wetgevende functies.

Voorkeurstemmen:

— wijziging van de Kieswet, waardoor een kandidaat met minder voorkeurstemmen dan thans noodzakelijk zijn, buiten de volgorde van de kandidatenlijst om, verkozen kan worden in een vertegenwoordigend lichaam is noodzakelijk.

Onderwijs:

— aan het vak staatsinrichting zal meer aandacht moeten worden geschonken.

bestrijding bureaucratie

Het ambtelijk apparaat, dat er is ten dienste van de burgers, dient doeltreffend en snel te werken. Het overheidsapparaat moet voortdurend op zijn doelmatigheid worden gezien en herzien. Een ingrijpende vereenvoudiging van wetgeving en administratie, met name ook op het gebied van de belastingen, is noodzakelijk. Alle mogelijkheden tot automatisering en mechanisering van administratie en overheidsbedrijven moeten ter besparing van overheidspersoneel hoge voorrang genieten.

Studies door buiten de rijksdienst staande deskundigen zijn hierbij nodig.

Ten einde departementale apparaten zo goed mogelijk te bemannen verdient centrale werving van ambtenaren aanbeveling.

Voorlopig blijft een rem op de werving noodzakelijk ter beperking van de uit de hand gelopen overheids-uitgaven.

Al deze punten moeten bij de kabinetsformatie hoge voorrang genieten.

financiën

Een doelmatige besteding van de algemene middelen, die door de gehele bevolking worden opgebracht, is noodzakelijk. Voorkomen moet worden dat de progressie in de tarieven van de loon- en inkomstenbelasting bij stijging van het nationale inkomen een voortdurende verzwaring van de belastingdruk teweegbrengt. Het komt de V.V.D. ten minste noodzakelijk voor dat de regering wettelijk wordt verplicht ieder jaar, eventueel om het jaar, aan het parlement een nauwkeurig overzicht te geven van de invloed, die mogelijke geldontwaarding op de druk van verschillende belastingen heeft uitgeoefend. Daarbij moeten voorstellen worden gedaan over de aanpassingen, die de regering ten gevolge van die drukverzwaring nodig acht.

● **Ten einde het voorgestelde mogelijk te maken, moet de rijksoverheid zichzelf een grens stellen met betrekking tot de stijging van haar uitgaven, bij voorkeur in verhouding tot de stijging van het nationale inkomen.**

Dit dwingt tot het doen van een keuze tussen de vele wenselijkheden op het gebied van de overheidszorg. Deze keus is nodig, wil men niet komen tot een klakkeloos optellen van alle subjectieve verlangens van de verschillende groeperingen in ons volk.

Een dergelijk beleid is te meer noodzakelijk, omdat een ongeremd laten stijgen der rijksuitgaven snel leiden kan tot overbesteding en, afgezien van de ongewenste gevolgen daarvan voor ons economisch leven, de maatregelen om tot matiging te komen een breuk veroorzaken in het beleid en de werkgelegen-

heid in gevaar brengen. Dit is door het kabinet-Cals wel bewezen.

Een tweede belangrijk effect van het hanteren van de hierboven bedoelde norm is, dat de overheid zichzelf dwingt bestaande en nieuwe taken kritisch te bezien, waardoor de doelmatigheid van het apparaat wordt bevorderd.

Deze zienswijze, die overeenkomt met het door de kabinetten-De Quay en Marijnen gevoerde beleid, betekent niet dat voor de ontwikkeling van ons land en volk geen publieke voorzieningen nodig zouden zijn.

Integendeel: bij een evenwichtiger beleid dan het kabinet-Cals voerde is de vooruitgang op dit gebied beter gewaarborgd.

Anderzijds betekent een verdere verzwaring van de belastingdruk opnieuw een vermindering van de vrijheid en van de mogelijkheid van de burger zelf verantwoordelijkheid te dragen.

Om al deze redenen dient zo spoedig mogelijk te worden overgegaan tot herziening van het financiële beleid. Wil dat mogelijk zijn, dan zal ook een aantal subsidies dienen te worden verminderd of afgeschaft.

● **Het gaat hier om zichtbare en onzichtbare subsidies. Juist in een tijd van stijgende welvaart moet en kan een beperking van de subsidies en andere overdrachtsuitgaven tot stand worden gebracht.**

De belastingheffing dient ertoe de overheid de nodige middelen ter uitvoering van haar taak te verschaffen. Bovendien kan de belastingpolitiek onmisbaar zijn voor een effectieve bestrijding van het grote kwaad van de afgelopen jaren: de voortgezette inflatie en overspanning in de economie.

Voor inflatiebestrijding en evenwichtsherstel kan een tijdelijke belastingverhoging nodig zijn.

In dit laatste geval zullen die extra belastingopbrengsten niet mogen worden gebruikt tot het verhogen der rijksuitgaven. Het conjuncturele effect zou dan niet worden bereikt. Bovendien moet voorkomen worden dat op die manier de uit economisch-politieke overwegingen geheven belastingen blijvend worden. Een verschuiving van directe naar indirecte belastingen is om meer dan één reden **nodig en wenselijk**.

Nodig, omdat in het verband van de E.E.G. zulk een verschuiving tot stand moet komen en Nederland goed doet, dit niet met een schok te laten gebeuren; bij stijging van het inkomen gaat de loon- en inkomstenbelasting bovendien ook voor de grote massa der bevolking een hinderlijke en schadelijke druk veroorzaken.

Wenselijk, omdat indirecte belastingen consumptiebeperkend werken, dus de besparingen stimuleren, en niet, zoals de loon- en inkomstenbelasting, een rem vormen op de werklust, de efficiency en de bezitsvorming. In dit kader moet worden gestreefd naar een wezenlijke belastingverlaging voor de middengroepen, terwijl de progressielijn moet worden verzacht; het verschil in belastingdruk tussen gehuwden en ongehuwden dient verder te worden verminderd, terwijl ook de dubbele heffing op uitgekeerde winsten van vennootschappen verminderd moet worden.

Verhoging van de vrijstelling van successierecht in de rechte lijn wordt door de toenemende geldontwaarding noodzakelijk. Indien de vrijstelling gelijk blijft, is het resultaat wederom een automatische drukverzwaring als gevolg van de geldontwaarding.

Bij de eventuele invoering van een ander systeem van omzetbelasting zal terdege gelet dienen te worden op de belangen van het bedrijfsleven en met name op die van de detailhandel, die immers op dit moment niet in de heffing is betrokken.

Verdere verbetering van de positie van de gehuwde werkende vrouw dient, met name door het verlenen van grotere belastingfaciliteiten, te worden nagestreefd.

de onderneming

Productie door de particuliere onderneming draagt het meest bij tot de welvaart en de verantwoordelijkheid van allen. Het overheidsbedrijf is alleen aanvaardbaar, wanneer het gaat om min of meer monopolistische bedrijven van openbaar nut.

Deelneming van de Staat in ondernemingen kan nuttig zijn, indien het sociaal of economisch noodzakelijk is een bepaald bedrijf tot stand te brengen. Wanneer een

dergelijk bedrijf zonder steun niet van de grond kan komen, is het verantwoord dat de Staat in de aanvangsperiode de helpende hand biedt.

Zodra zijn bijdrage kan worden gemist, dient de Staat zich echter terug te trekken.

Voor een goede taakvervulling heeft de ondernemer een grote vrijheid van handelen nodig. Dit verplicht hem echter tot zoveel mogelijk openheid tegenover aandeelhouders, werknemers en publiek. Dit geldt de naamloze vennootschappen maar ook bepaalde ondernemingen van gesloten aard. Met name ondernemingen waarvan de werkzaamheden in bijzondere mate zijn gegrondvest op het vertrouwen van het publiek, zoals de banken, dienen dit publiek deugdelijk en duidelijk voor te lichten, welke ook hun rechtsvorm mag zijn.

Binnen de onderneming moet het overleg tussen leiding en werknemers, zowel op sociaal als op economisch terrein, zo ruim mogelijk zijn. Wel zal de beslissingsbevoegdheid altijd bij de leiding van de onderneming moeten blijven, maar de werknemers zullen gelegenheid moeten hebben, invloed op het beleid uit te oefenen, waartoe met name de ondernemingsraad een goede gelegenheid biedt. Beter dan door onnatuurlijke wijzigingen in het vennootschapsrecht kan op deze wijze het onderling begrip worden bevorderd.

Maatregelen die de werknemers in hun bestaan treffen, dienen zo enigszins mogelijk vooraf te worden besproken. De gevolgen van deze maatregelen dienen in overleg te worden geregeld.

Bij het overleg tussen werkgevers en werknemers dienen alle organisaties, voor zover deze aan enkele minimumeisen voldoen, te worden betrokken. Discriminatie ten gunste van de „erkende” centrales is te veroordelen.

Ter versterking van de rechtspositie van werknemers bij liquidatie, dienen wetswijzigingen tot stand te worden gebracht waarbij met het oog op surséance van betaling en faillissement van ondernemingen, aan de verschuldigde lonen en vakantiegelden een hogere preferentie wordt toegekend dan tot nu toe bestaat. Daarbij zou voor loon- en vakantiegeldvorderingen het zgn. bodemrecht dan wel een daaraan in zijn uitwerking gelijk, nieuw te scheppen recht moeten worden toegekend. Door een dergelijke wettelijke voorziening zal de vrijwel onverwijlde uitbetaling van lonen en

vakantiegelden bij financiële moeilijkheden van een onderneming aanzienlijk beter zijn gewaarborgd dan thans. Eventueel moet in deze regeling worden opgenomen, dat de lonen en vakantiegelden krachtens de Werkloosheidswet worden voorgeschoten door het Algemeen Werkloosheidsfonds, waarna dit fonds de vorderingen op de werkgever overneemt. Door de verbetering van de verhaalsmogelijkheden zal een premieverhoging niet nodig zijn.

PBO

De V.V.D. heeft destijds een amendement ingediend op de Wet op de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie. Dit amendement beoogde democratische verkiezingen van de besturen door alle bedrijfsgenoten. De Tweede Kamer heeft het verworpen.

De V.V.D. heeft destijds tegen de wet gestemd. Nadien zijn de door de V.V.D. voorziene bezwaren juist gebleken. Vandaag gelden deze bezwaren nog sterker.

In een aantal gevallen is gebleken, dat de P.B.O.-lichamen alleen maar als overbodig en hinderlijk worden ervaren. Dit is o.a. een gevolg van het feit dat de bedrijfsgenoten geen mogelijkheid hebben langs democratische weg invloed op het beleid uit te oefenen.

● **De huidige gang van zaken met betrekking tot de P.B.O. dient te worden afgewezen. Er dienen geen nieuwe publiekrechtelijke bedrijfsorganen te worden ingesteld, tenzij de wens daartoe door een meerderheid van de bedrijfsgenoten — ook de ongeorganiseerde — op democratische wijze is geuit.**

P.B.O.-lichamen die niet meer functioneren of niet door een ruime meerderheid van bedrijfstakgenoten worden gedragen, dienen te worden opgeheven. De mening van de bedrijfstakgenoten moet op korte termijn worden onderzocht.

P.B.O.-organen die eventueel worden gehandhaafd omdat een meerderheid van de bedrijfstakgenoten ze wenst, dienen te worden gedemocratiseerd. Discriminatie tussen georganiseerden en ongeorganiseerden mag daarbij niet voorkomen. Bovendien moet de verorde-

nende bevoegdheid van deze organen worden beperkt tot aangelegenheden van interne aard.

Waar behoefte blijkt te bestaan aan overlegorganen tussen werkgevers en werknemers, dient aan een privaatrechtelijk orgaan de voorkeur te worden gegeven.

woningbouw

Sinds het einde van de oorlog wordt Nederland door de woningnood geteisterd. Het gaat hier om nood in de ware zin van het woord: het gezinsleven wordt aangetast, de gelegenheid zich in eigen huis, in eigen sfeer en omgeving terug te trekken, wordt beperkt of ontbreekt geheel.

In de afgelopen jaren is er veel gebouwd. De Nederlandse steden en dorpen kennen vrijwel allemaal hun nieuwe wijken.

Nu het ergste woninggebrek is overwonnen, dient tot geleidelijke liberalisatie van het bouwbeleid te worden overgegaan. Vrijmaking van de huren maakt het mogelijk de bouw af te stemmen op de behoeften. Nu in sommige delen van het land de tekorten vrijwel zijn opgeheven, dient de geografische verdeling van de te bouwen woningen te worden herzien en meer geconcentreerd te worden op die bevolkingscentra, waar de woningnood nog het sterkst is.

Het woningtekort is dus verminderd, al bestaat het nog steeds. Is er ook minder woningnood?

Het woningbouwbeleid wordt gekenmerkt door het streven naar steeds meer, zwaar gesubsidieerde woningwetwoningen en steeds minder vrije woningen. Deze woningwetwoningen zijn oorspronkelijk bedoeld en zouden ook thans bestemd moeten zijn voor de betrekkelijk beperkte groep van de bevolking die de normale huurprijzen niet kan betalen. Met name de laagst betaalde werknemers en vele bejaarden behoren tot deze groep. De woningwetbouw profiteert van lage rentes, lage grondprijzen en hoge subsidies. De bewoners betalen betrekkelijk lage, door de overheid beheerste huren. De bouwondernemer maakt op deze woningen in het algemeen geen winst. Hij is

dus gedwongen zijn winst te zoeken in de — weinige — vrije woningen die hij ook mag bouwen. Voor deze huizen zijn rentes en grondprijzen hoog. Zij worden niet gesubsidieerd. De prijzen en huren die voor deze woningen moeten worden betaald, worden daardoor onnatuurlijk hoog. Gevolg: de vraag loopt terug en er worden er minder gebouwd — de vrije bouw wordt van de markt gedrongen.

In deze situatie zei nu het kabinet-Cals: Er moeten dus meer woningwetwoningen komen, want anders wordt het woningtekort niet opgeheven.

Deze conclusie is onjuist. Zij verwacht oorzaak en gevolg. Indien de oneerlijke concurrentie, die door de woningwetbouw ten opzichte van de vrije bouw wordt bedreven, zou worden stopgezet, zou er volop worden gebouwd in de vrije sector. Uit een regeringsenquête is gebleken, dat honderdduizenden gezinnen graag naar een betere en ruimere woning zouden willen verhuizen en daarvoor zelfs meer huur betalen. Maar: zulke huizen zijn er niet! In ronde woorden betekent dit: als gevolg van de politiek van de regering kunnen mensen, die daarvoor willen en kunnen betalen, niet naar een huis dat meer naar hun zin is verhuizen. Deze toestand is ongezond en dient te veranderen. Daartoe zal de oneerlijke concurrentie ten opzichte van de vrije bouw moeten worden stopgezet en zal de kunstmatige huurprijsbeheersing — zo nodig etappegewijs en landelijk gespreid — moeten worden afgeschaft. Het is duidelijk: de Nederlander, en zeker de beter gesalarieerde, betaalt te weinig huur voor zijn eigen woning; maar diezelfde Nederlander moet tevens bijdragen aan de subsidiëring van woningwetwoningen, ten behoeve van mensen die deze bijdrage niet nodig hebben. Deze situatie moet veranderen: hij zal meer huur en minder overbodige subsidie moeten gaan betalen.

Op deze wijze kan de doorstroming worden bevorderd. Dan zal echter noodzakelijk zijn, dat er meer huizen in de vrije sector worden gebouwd. Het opleggen van een heffing aan bewoners van woningwetwoningen, die meer huur zouden kunnen betalen, zou men kunnen noemen het afwentelen van de fouten van het beleid op degenen die geen andere keus hadden. Anderzijds bevordert de heffing de zozeer

gewenste doorstroming. Als de opbrengst echter wordt gebruikt voor het bouwen van meer woningwoningen, wordt de kwaal alleen maar erger. Degenen, die uit een woningwoning zouden moeten verhuizen, zal een ander huis ter beschikking moeten staan. Ook hier luidt derhalve de conclusie, dat de vrije bouw zal moeten worden verruimd.

Stijgende welvaart vraagt meer kwaliteit, meer variatie en meer keuzemogelijkheid. Het huidige systeem levert matige kwaliteit. Dit betekent, dat de kwaliteitsnood zal blijven heersen, ook al vermindert de kwantiteitsnood. Het beleid dient daarom dringend te worden gewijzigd.

radio en televisie

Het verlangen van de V.V.D. naar een werkelijk open omroepbestel op nationale basis is bekend. Ook op dit gebied keert de V.V.D. zich tegen vestiging of handhaving van monopolieposities.

Bij een regeling op nationale basis dient rekening gehouden te worden enerzijds met de behoeften aan geestelijke, culturele en wetenschappelijke uitzendingen en met het verlangen naar ontspanning, anderzijds met de beginselen van geestelijke vrijheid en gelijk recht voor alle stromingen.

De V.V.D. meent, evenals vroeger, dat alle partijen bereid moeten zijn mede te werken aan een oplossing van het omroepvraagstuk. Dit betekent dat alle partijen iets van hun wensen in het toekomstig omroepbestel moeten kunnen terugvinden en dat niet in feite aan de wensen van een der partijen volledig wordt tegemoet gekomen.

Invoering van een recht op antwoord is dringend noodzakelijk.

Een grotere zelfstandigheid van de regionale omroep is gewenst.

sport

De sportaccommodatie in Nederland laat veel te wensen over. Dit heeft ertoe geleid, dat met betrekking tot de sport in vergelijking met veel andere landen

een achterstand is ontstaan. Hier is verbetering nodig. In de eerste plaats uit een oogpunt van vrije-tijdsbesteding. Niet minder echter ter bevordering van de volksgezondheid. Groeiende welvaart en verhoging van het comfort bedreigen de lichamelijke fitheid. Er moeten dus betere accommodaties komen. Meer sportvelden, meer sporthallen, meer zwembaden. Geschoolde leiding is een eerste vereiste. Ook hier geldt dat de betrokkenen in principe de kostprijs moeten betalen. Ligt die te hoog en zijn de activiteiten toch gewenst, dan moet de overheid subsidiëren. Het zou natuurlijk veel beter zijn, indien men deze kosten zou kunnen bestrijden uit de opbrengst van een ongelimiteerde sporttoto.

Vietnam

De strijd die in Vietnam ten koste van veel menselijk leed wordt gevoerd, geeft reden tot grote zorg. De afweer tegen de communistische agressie is echter zowel in het belang van de bevolking van Vietnam als van de vrede in geheel Zuidoost-Azië, noodzakelijk. Het Amerikaanse streven door onderhandelingen te komen tot een regeling, die de rechten en vrijheden van het Vietnamese volk waarborgt, dient ten volle te worden gesteund. De Nederlandse regering zou een actieve bijdrage aan het vinden van een dergelijke oplossing moeten leveren.

Deze bijdrage zou o.a. kunnen bestaan in het instellen van een vredesmissie, die de mogelijkheden die er met betrekking tot het vinden van zo'n oplossing bestaan, zou moeten onderzoeken en die zich bij voortdurend zou moeten oriënteren over de kansen op een voor alle partijen aanvaardbare regeling. Het zou bijzonder wenselijk zijn over deze aangelegenheid overleg met de Belgische en Luxemburgse regeringen te plegen, met als doel het beoogde initiatief in Beneluxverband te verwezenlijken.

Ook zal in het kader van de Nederlandse hulpverlening uitvoering moeten worden gegeven aan een ruim hulpprogramma voor Zuid-Vietnam. Na het staken van de vijandelijkheden zal dit hulpprogramma tot geheel Vietnam moeten worden uitgebreid.

ontwikkelingshulp

Het schrijnende verschil in welvaart tussen de ontwikkelingslanden enerzijds en de hooggeïndustrialiseerde landen anderzijds kan niemand onberoerd laten. De welvarende landen verrichten door het verlenen van hulp een taak van menselijkheid en rechtvaardigheid. Daarnaast is deze taak ter handhaving van de vrede in de wereld onontbeerlijk. Doel van het verlenen van ontwikkelingshulp moet zijn de verhoging van het levenspeil der betrokken volkeren. Deze volken moeten zulks door eigen inspanningen en op hun eigen wijze trachten te verwezenlijken.

Het is daarom van belang een gezonde en evenwichtige ontwikkeling van de handel van de ontwikkelingslanden te bevorderen. Nederland zal het tot stand komen van internationale grondstoffenovereenkomsten derhalve zoveel mogelijk moeten steunen.

Daar waar de betrokken regeringen zulks wensen dient hulp bij de geboorteregeling te worden geboden. Nederland zal samen met andere landen (multilateraal) aan internationale hulpprogramma's moeten meewerken; daarenboven zal het ook zelfstandig (bilateraal) een ruime bijdrage aan het lenigen van de nood in de ontwikkelingslanden moeten leveren. De V.V.D. wenst de hoogte van deze bijdrage niet in een bepaald percentage van het nationaal inkomen of in een bepaald bedrag vast te leggen, maar mede afhankelijk te stellen van de doelmatigheid van de te verlenen hulp.

Om versnippering van krachten te voorkomen is het nodig de bilaterale hulp te concentreren op een klein aantal landen en op een beperkt aantal projecten. De verplichtingen in koninkrijksverband dienen voorop te staan.

Daarnaast zal Indonesië speciale aandacht moeten krijgen. Tevens moet worden overwogen in hoeverre het verlenen van gerichte ontwikkelingshulp aan Zuid-Vietnam kan bijdragen tot een oplossing van de geweldige problemen waarvoor dit land zich gesteld ziet. In het kader van de hulpprogramma's zal de uitzending van jonge specialisten naar de betrokken landen zoveel mogelijk moeten worden bevorderd, mede ook met het oog op kennisoverdracht. Dit zou o.a. kun-

nen geschieden door het scheppen van aantrekkelijke, met name financiële faciliteiten voor leden van het Jongeren Vrijwilligerskorps en andere organisaties die op het gebied van de ontwikkelingshulp werkzaam zijn.

Europa

Bij voortdoring dient gestreefd te worden naar eenheid van Europa binnen het kader van de Atlantische gemeenschap. Dit streven brengt mee, dat in de nabije toekomst de E.E.G. met andere Europese landen zal moeten worden uitgebreid. De komende Europese Gemeenschap zal zowel naar binnen als naar buiten een liberale politiek moeten voeren; zij zal moeten ijveren voor nauwere banden met de landen van Noord-Amerika en zal bereid moeten zijn tot een royaal beleid ten aanzien van de ontwikkelingslanden. Het is teleurstellend te moeten vaststellen, dat te Brussel de nationale belangentegenstellingen steeds sterker op de voorgrond treden en dat van de door het Verdrag van Rome geboden mogelijkheden tot verwezenlijking van een supra-nationale structuur in zo geringe mate gebruik wordt gemaakt. In deze situatie is waakzaamheid ten aanzien van essentiële nationale belangen geboden.

Nederland dient voorstander te blijven van overdracht van bevoegdheden aan supra-nationale instellingen, waar het gaat om belangen die beter in Europees verband behartigd kunnen worden.

Met het oog hierop dient het streven gericht te blijven op versterking van de democratische grondslagen van Europa. Een krachtig Europees parlement, door rechtstreekse verkiezingen tot stand gekomen, is daarbij een van de belangrijkste doelstellingen.

Algemeen secretariaat V.V.D.
KONINGINNEGRACHT 61
's-GRAVENHAGE

•
Uitgave van het Hoofdbestuur van
de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie